

ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ

τομ. Β΄

Τό μυστήριο τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ

Ἡ σταυρική θυσία τοῦ Χριστοῦ στόν Γολγοθᾶ, πού συνδέεται στενά μέ τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, εἶναι κεντρικό σημεῖο στήν διδασκαλία καί τήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας καί μάλιστα γίνεται λόγος γιά τό μυστήριο τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, πού ἀφορᾶ τήν νίκη τοῦ Χριστοῦ πάνω στήν ἄμαρτία, τόν διάβολο καί τόν θάνατο.

Γίνεται διάκριση μεταξύ τῆς «ἐν σώματι σταυρώσεως καί ἀναστάσεως τοῦ ἐνσαρκωθέντος Λόγου τοῦ Θεοῦ» καί «τοῦ μυστηρίου τῆς δυνάμεως τοῦ σταυροῦ καί τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὁποῦοι μάρτυρες ὑπῆρξαν οἱ Προφῆτες καί μερικοί Ἀπόστολοι πρίν τήν σταυρική θυσία στόν Γολγοθᾶ». Ὅμως, παρά τήν διάκριση αὐτή, ὑπάρχει στενή σχέση μεταξύ τοῦ μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ καί τῆς σταυρικής θυσίας τοῦ Χριστοῦ στόν Γολγοθᾶ.

Ὁ ὄσιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος, μιλώντας γιά τόν Σταυρό τοῦ Χριστοῦ, γράφει ὅτι «ἡ πρᾶξις τοῦ σταυροῦ διπλῆ ἐστίν». Ἡ μία ἐνέργεια τοῦ Σταυροῦ «καλεῖται πρᾶξις» καί βιοῦται ὡς ὑπομονή στίς θλίψεις τῆς σαρκός, ἡ ὁποία ἐκφράζεται στό θυμικό μέρος τῆς ψυχῆς, ἡ ἄλλη ἐνέργεια «καλεῖται θεωρία» καί συνίσταται στήν λεπτή ἐργασία τοῦ νοῦ, βρίσκεται στήν θεία ἀδολεσχία καί στήν διαμονή στήν προσευχή πού συντελοῦνται στό ἐπιθυμητικό μέρος τῆς ψυχῆς. Ἐτσι, Σταυρός εἶναι ἡ πράξις καί ἡ θεωρία.

Αὐτήν τήν διπλή ἐνέργεια τοῦ μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ ἐρμηνεύει καί ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ὅτι δηλαδή ὁ Σταυρός ἐνεργοῦσε στήν Παλαιά Διαθήκη, ὅπως βιώθηκε ἀπό τόν Ἄβραάμ, τόν Μωϋσῆ καί τούς δικαίους τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἐτσι,

«τοῦτό ἐστιν ὁ τοῦ Χριστοῦ Σταυρός, ἡ τῆς ἁμαρτίας κατάργησις», διὰ τοῦ ὁποίου Σταυροῦ οἱ δίκαιοι κατηλλάγησαν μέ τόν Θεό, ὅποτε «φίλοι Θεοῦ πολλοί τῶν πρό νόμον καί μετά νόμον, μήπω τοῦ Σταυροῦ φανέντος, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ μεμαρτύρηται». Ἔτσι, «καί ὁ Σταυρός ἦν ἐν τοῖς προγενεστέροις καί πρό τοῦ τελεσθῆναι». Εἶναι φανερόν ὅτι «ὁ τοῦ Χριστοῦ Σταυρός προανεκηρύττετο καί προετυποῦτο μυστικῶς ἐκ γενεῶν ἀρχαίων, καί οὐδεὶς ποτέ κατηλλάγη τῷ Θεῷ χωρὶς τῆς τοῦ Σταυροῦ δυνάμεως».

Ὁ Σταυρός τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ ἀγάπη Του, πού εἶναι ἡ ἄκτιστη ἐνέργειά Του.

Ἡ δύναμη τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἡ ὁποία ἐνεργεῖ πρό τοῦ τόν κόσμον εἶναι παρά τῷ Θεῷ, κατά τήν δημιουργία καί κυβέρνηση τοῦ κόσμου, πρό τῆς ἐνανθρωπήσεως, κατά τήν ἐνανθρώπηση, πρό τῆς σταυρικῆς θυσίας, κατά τήν σταυρική θυσία καί μετά ἀπό αὐτήν».

Ἐἶναι ἡ ἀγαπητική ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία οὐ ζητεῖ τά ἑαυτῆς (Α΄ Κορ. ιγ', 5) καί ὑπερβαίνει κάθε κτιστό κατηγόρημα καί κάθε ἀνθρώπινη καί ἀγγελική ἐμπειρία, αἰσθητή καί νοητή. Εἶναι δέ καί κολαστική δύναμη, ἡ ὁποία καταστρέφει τήν ἁμαρτία καί τήν δύναμη τῶν ἀντιτιθεμένων στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, καί τελειοῖ, ὅσον χωρεῖ, καί τούς ἀμετανοήτους ἐχθρούς τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς κολάσεως αὐτῶν».

Καίτοι ἡ δύναμη τοῦ Σταυροῦ ἐνεργοῦσε καί στούς Προφῆτες καί τούς δικαίους τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης μέ τήν κάθαρση, τόν φωτισμό καί τήν θέωση, ἐν τούτοις δέν τούς ἀπελευθέρωνε ἀπό τόν θάνατο καί τήν δύναμη τοῦ διαβόλου, ὁ ὁποῖος ἐνεργεῖ μέ τόν θάνατο. Αὐτή ἡ θριαμβευτική νίκη τοῦ Χριστοῦ κατά τοῦ διαβόλου καί τοῦ θανάτου ἔγινε μέ τήν ἐνσάρκωσή Του καί, κυρίως, μέ τήν σταυρική θυσία Του καί τήν Ἀνάστασή Του. Ὁ Χριστός «συνεξωποίησεν ἡμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τά παραπετώματα, ἐξαλείψας τό καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν

ὑπεναντίον ἡμῖν, καί αὐτό ἤρην ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτό τῷ σταυρῷ· ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχάς καί τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρηρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτούς ἐν αὐτῷ» (Κολ. β', 13-15).

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀναφερόμενος στήν ἀποκεκρυμμένη σοφία τοῦ Θεοῦ τήν ὁποία προόρισε ὁ Θεός πρό τῶν αἰῶνων γιά τήν δόξα μας, καί τήν ὁποία κηρύττουμε «ἐν μυστηρίῳ», γράφει ὅτι αὐτήν τήν σοφία ἀγνοοῦσαν οἱ ἄρχοντες τοῦ αἰῶνος τούτου, διότι «εἰ γάρ ἐγνώσαν οὐκ ἂν τόν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν» (Α' Κορ. β', 7-8). Ὁ Κύριος τῆς δόξης εἶναι ὁ Μεγάλης Βουλήs Ἄγγελος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, τόν ὁποῖον ἔβλεπαν οἱ Προφῆτες. Αὐτός ὁ ἄσαρκος Λόγος σαρκώθηκε καί σταυρώθηκε ἐν σαρκί. Ὁ ἐσταυρωμένος Χριστός εἶναι αὐτός ὁ ἴδιος ὁ Κύριος τῆς δόξης, καί λέγεται ἔτσι δυνάμει τῆς ὑποστατικῆς ἐνώσεως θείας καί ἀνθρωπίνης φύσεως στήν ὑπόσταση τοῦ Λόγου καί τῆς ἀντιδόσεως τῶν ιδιωμάτων κάθε φύσεως.

Τό ἱστορικό γεγονός τῆς Σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ στόν Γολγοθᾶ φανερῶνει τήν μεγάλη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρός τόν ἄνθρωπο. Αὐτό φαίνεται ἀπό τό ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός συνέδεσε τό γεγονός τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης τῆς ὑψώσεως τοῦ ὄφεως ἀπό τόν Μωϋσῆ, μέ τήν σταυρική Του θυσία: «οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τόν υἱόν τοῦ ἀνθρώπου», ἀλλά καί μέ τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ: «οὕτω γάρ ἠγάπησεν ὁ Θεός τόν κόσμον, ὥστε τόν υἱόν αὐτοῦ τόν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν μή ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωήν αἰώνιον» (Ἰω. γ', 13-17).

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, πού ἐκφράσθηκε καί μέ τό ἱστορικό γεγονός τῆς σταυρώσεως, εἶναι ἡ καταλλαγή τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό. Αὐτό εἶναι τό μυστήριον τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ.

«Δέν καταλλάσσεται ὁ Θεός μέ τόν ἄνθρωπο, ἀλλά ὁ ἄνθρωπος μέ τόν Θεό διά τοῦ μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ καί ὁ ἄνθρωπος διά τῆς καταλλαγῆς αὐτῆς μεταμορφώνεται ἀπό ἐχθρόν σέ φίλον τοῦ

Θεοῦ καὶ μετέχει τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ».

Ἐπεὶ ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ καὶ αὐτούς πού εἶναι ἀντίθετοι μέ αὐτόν, ἀλλὰ αὐτοὶ δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν τὴν ἀγάπη Του.

«Ὁ Θεὸς οὐδέποτε παύει νὰ εἶναι καὶ στοὺς ἐχθρούς Του φίλος καὶ νὰ δείχνει τὴν ἀγάπη Του. Γίνεται ἐχθρὸς καὶ κολαστικὴ δύναμη μόνον ἐξ ἐπόψεως αὐτῶν πού ἀντιτίθενται στὴν ἀγάπη Του, κατὰ τὴν δική τους βούληση καὶ ἀντίληψη».

Ἐπειδὴ ὁ Χριστὸς κατήλλαξε τὸν ἄνθρωπο μέ τὸν Θεὸ νικώντας τὸν διάβολο, τὴν ἁμαρτία καὶ τὸν θάνατο. Ἐτσι, ὁ ἄνθρωπος σώζεται διὰ τοῦ μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἐπομένως, τὸ μυστήριον τοῦ Σταυροῦ, ἂν καὶ διακρίνεται ἀπὸ τὴν σταυρικὴ θυσία τοῦ Χριστοῦ, ἐν τούτοις ἐκφράζεται στὸν Σταυρὸ τοῦ Γολγοθᾶ. Πάντως, τὸ μυστήριον τοῦ Σταυροῦ, ὅχι ἀπλῶς προτυπωνόταν στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ἀλλὰ καὶ ἐνεργοῦσε, μόνον πού δὲν μποροῦσε νὰ ἀπαλλαγῇ ὁ ἄνθρωπος «ἀπὸ τὸν τό κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτέστιν τὸν διάβολον» (Ἑβρ. 6', 15), γεγονός πού πραγματοποιήθηκε μέ τὸν Σταυρὸ καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.

Μέ τὴν μέθεξιν τοῦ μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ὁ πιστὸς μεταμορφώνεται, ἀγιάζεται, ἀφοῦ ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ μεταβάλλει τὴν ἰδιοτελεῖ ἀγάπη σὲ ἀνιδιοτελεῖ καὶ ἔτσι ὁ ἄνθρωπος θεοῦται «καὶ γίνεται φίλος καὶ συνεργὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἀδελφὸς καὶ συμβασιλεύς κατὰ Χάρις τοῦ Χριστοῦ καὶ θετὸς υἱὸς τῆς Παρθένου».

Ἐὰν χωρὶς τὴν προσοικείωση τοῦ μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος, διὰ τῆς καθάρσεως, φωτισμοῦ καὶ θεώσεως, ὑπερβαίνει τὴν ἰδιοτέλεια ἢ φιλαυτία ἢ ὅποια εἶναι ριζωμένη στὸν φόβον τοῦ θανάτου, εἶναι ἀδύνατον νὰ φθάσῃ κανεὶς στὴν μέθεξιν τῆς θεούσης ἀγάπης τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ὁποίας γίνεται φίλος».

Τὸ μυστήριον τοῦ Σταυροῦ ἐνεργεῖ κατὰ τὸ μυστήριον τῆς θείας

Εὐχαριστίας καὶ τὴν ὅλη πνευματικὴ ζωὴ τῶν πιστῶν.

«Ἡ δύναμη τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ κατοικεῖ ἐν τῇ σαυρικῇ θυσίᾳ, δηλαδὴ τὴν δύναμη τῆς Ἀναστάσεως παροῦσα ἐστὶν ἐν τῇ θεῖᾳ Εὐχαριστίᾳ καὶ ἐν ταῖς Μυστηρίοις καὶ δι' αὐτῆς (τῆς θεῖας Εὐχαριστίας) ἐνεργεῖ τὴν καταλλαγὴν καὶ διατροφήν τῶν πιστῶν καὶ τὴν πνευματικὴν αὐξήσιν καὶ ἀνδρωσὴν αὐτῶν πρὸς τὴν θέωσιν».

Ἡ μέθεξις τοῦ μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ γίνεται μετὰ τὸν συνδυασμὸν τῶν Μυστηρίων καὶ τῆς ἀσκήσεως.

«Κάθε πιστὸς πρέπει νὰ σταυρωθῆ ἑκουσίως, ὅπως σταυρώθηκε ὁ Χριστὸς, διότι μόνον δι' αὐτῆς τῆς ἑκουσίας σταυρώσεως ἐπιτελεῖται ἡ μέθεξις ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Σταυροῦ, ἡ ὁποία μεταμορφώνει τὸν φίλαυτο ἄνθρωπον εἰς φίλον τοῦ Θεοῦ καὶ κατὰ Χάρη Θεοῦ».

Βασικὸς σκοπὸς τῶν Μυστηρίων καὶ τῆς ἀσκήσεως εἶναι ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ αὐτὸ γίνεται κατὰ διαφόρους βαθμοὺς, κατὰ διάφορα στάδια, ἀφοῦ μετὰ τὴν καθάρσιν ὁ ἄνθρωπος ἀποφεύγει τὴν ἁμαρτίαν, μετὰ τὸν φωτισμὸν φεύγει ἡ ἁμαρτία ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον καὶ μετὰ τὴν θεωρίαν ὁ νοῦς γίνεται κατοικητήριον τοῦ Χριστοῦ, καὶ δι' Αὐτοῦ μετὰ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τῆς λογικῆς, τὰ πάθη καὶ τὸ περιβάλλον.

Ἐπομένως, τὸ μυστήριον τοῦ Σταυροῦ –«αἵλου Σταυροῦ»– καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ προαιώνια ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος καταλλάσσεται μετὰ τὸν Θεόν, ἀσάρκως ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ, ἐν σαρκὶ ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ. Ἡ σταυρικὴ θυσία τοῦ Χριστοῦ ἐστὶν ὁ Γολγοθᾶ καὶ ἡ Ἀνάστασις Του ἐξέφρασε αὐτὴ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστὸς, διὰ τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεώς Του, νίκησε τὸν διάβολον καὶ τὸν θάνατον καὶ ἔδωκε τὸν ἄνθρωπον τὴν

δυνατότητα νά τόν νικήση καί ἐκεῖνος, ὅταν ἐνωθῆ μαζί Του, στό Σῶμα Του, τήν Ἐκκλησία. Ἔτσι, ἡ μέθεξι τοῦ μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ γίνεται ἀπό τόν ἄνθρωπο πού μετέχει στά Μυστήρια καί τήν ἄσκηση, ὁπότε γίνεται φίλος τοῦ Χριστοῦ, ἀποβάλλει τήν φιλαυτία καί ἀποκτᾷ τήν ἀνιδιοτελεῖ ἀγάπη.

Ὁ Χριστός, μέ διάφορα γεγονότα καί μέ τήν ἐμφάνιση τῆς δόξης Του στό Θαῶρ, προετοίμασε τούς Μαθητές γιά τήν μέθεξι τῶν μυστηρίων τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεώς Του. Στήν ἀρχιερατική Του προσευχή εἶπε στόν Πατέρα Του: «καί ἐγὼ τήν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς» (Ἰω. ιζ', 22). Καί μετὰ εἶπε: «Πάτερ, οὓς δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμι ἐγὼ κάκεινοι ὡσι μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσι τήν δόξαν τήν ἐμὴν ἣν δέδωκάς μοι» (Ἰω. ιζ', 24).

«Παρελθόν εἶναι ὅτι ἔλαβαν δόξα οἱ Ἀπόστολοι καί μελλοντικά θά δοῦν τήν δόξα. Ἐλαβαν δόξα, ἀλλά θά δοῦν δόξα, δηλαδή ἔφθασαν στόν φωτισμό, θά πᾶνε στήν θέωση. Τήν δόξαν τήν ἐμὴν ἣν δέδωκάς μοι, ὅτι ἠγάπησάς με πρό καταβολῆς κόσμου (Ἰω. ιζ', 24). Βέβαια, στήν Μεταμόρφωση εἶδαν οἱ τρεῖς τήν δόξα ἥδη, ἀλλά εἶχαν ἐντολή νά μὴν τό ποῦν μέχρις ὅτου ἀναστηθῆ. Μετά τήν Ἀνάσταση τό εἶπαν, τό ἔμαθαν οἱ ἄλλοι.

Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνω, καί οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας: καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τό ὄνομά σου καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ᾗ, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτοῖς (Ἰω. ιζ', 25-26). Καί ἐδῶ καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τό ὄνομά σου καί γνωρίσω.

Ὅποτε, εἶναι δύο πράγματα, καί γνώρισα κάτι καί θά τοὺς γνωρίσω κάτι. Λοιπόν, μάθαμε τά τοῦ φωτισμοῦ μέ τά κτιστά ὀνόματα κλπ. καί τώρα θά πᾶμε γιά τήν ἄλλη γνώση, δηλαδή. Τί θά γνωρίσουν; Εἶναι ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με, ἡ ὁποία ἐν αὐτοῖς ᾗ, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτοῖς.

Λοιπόν, όλο αυτό τό πράγμα γίνεται έτσι πολύ καθαρά, σαφώς φαίνεται πλέον ότι μέ τήν Ἀνάσταση καί μετά, μέ τίς ἐμφανίσεις, φανερώθηκε ό Χριστός, αλλά φανερώθηκε σέ ποιούς ὅμως; Φάνηκε ό Χριστός μόνο στους πιστούς, δηλαδή, δέν φάνηκε ούτε στον Πιλάτο ούτε στον Καϊάφα ούτε στον Καίσαρα, σέ κανέναν, δηλαδή. Οί ἐμφανίσεις ἔγιναν μόνον στους πιστούς.

Γι' αὐτόν τόν λόγο ὅλοι αὐτοί πού κάνουν ἀπολογητική καί προσπαθοῦν νά ἀποδείξουν τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ μέ αὐτά τά κοσμικά ἐπιχειρήματα, αὐτά εἶναι σαχλαμάρες, διότι δέν ξέρουν τήν διαφορά μεταξύ Χριστοῦ κατά σάρκα καί Χριστοῦ κατά πνεῦμα. Διότι οἱ Ἀπόστολοι γνώρισαν τόν Χριστό κατά σάρκα, αλλά τώρα δέν τόν γνωρίζουν πλέον κατά σάρκα, τόν γνωρίζουν κατά πνεῦμα. Τί σημαίνει γνωρίζουμε κατά πνεῦμα; «Ὅποιος ἔχει Πνεῦμα, ὅποιος δηλαδή εἶναι νάός τοῦ Θεοῦ, κατά τόν Μέγα Βασίλειο».

«Ὅλες οἱ ἐμφανίσεις τοῦ Χριστοῦ μετά τήν Ἀνάσταση, εἶναι ἐμπειρίες τῆς θεώσεως. Κανένας δέν βλέπει πλέον τόν Χριστό, μόνο ἐκεῖνος πού φθάνει στήν δόξα Του, στήν θέωση. Γι' αὐτό, τό δέκατο πέμπτο κεφάλαιο τῆς πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς, ὅλο αὐτό τό κεφάλαιο, εἶναι περί ἐκείνων πού ἔχουν φθάσει στήν θέωση, στόν δοξασμό».

Ὁ Χριστός μετά τήν Ἀνάστασή Του ἐμφανίσθηκε στους Μαθητές, πού εἶχαν προετοιμασθῆ κατάλληλα, γιά νά τούς τελειοποιήση.

«Ὅταν ό Χριστός ἀνασταίνεται, δέν ἐμφανίζεται στόν καθένα, δηλαδή. Ἐμφανίζεται στους Μαθητές Του. Διότι τούς εἶχε προετοιμάσει μέσῳ τοῦ φωτισμοῦ καί ἐμφανίζεται σ' αὐτούς. Γιά ποιόν λόγο; Γιά τήν τελειότητά τους, ὅπως κάνει σ' ὅλους τούς φθάνοντας στόν φωτισμό, πρὸς τήν θέωση δηλαδή».

Ὁ Χριστός, μετά τήν Ἀνάστασή Του, ἐμφανίσθηκε στους Μαθητές Του καί ὄχι στους ἐχθρούς Του, γιατί αὐτοί γνώρισαν κατά

σάρκα τόν Χριστό καί ἦταν ἄξιοι νά τόν γνωρίσουν καί ἀναστάντα. Βέβαια, κατά πνεῦμα θά τόν γνωρίσουν κατά τήν Πεντηκοστή.

Σαράντα μέρες μετά τήν Ἀνάστασή Του ὁ Χριστός ἀναλήφθηκε στούς οὐρανοῦς. Αὐτό σημαίνει ὅτι ἡ τεθεωθεῖσα ἀνθρώπινη φύση τοῦ Χριστοῦ ἀπό τήν σύλληψη, ἀπέβαλε τήν θνητότητα καί φθαρτότητα κατά τήν Ἀνάσταση, καί ἔτσι ἐκάθισε ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ κατά τήν Ἀνάληψη.

Ὁ Χριστός κατά τήν τελευταία ὀμιλία Του στούς Μαθητές, μεταξύ τῶν ἄλλων, εἶπε: «ἀλλ' ἐγώ τήν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν· συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγώ ἀπέλθω. ἐάν γάρ ἐγώ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐάν δέ πορευθῶ, πέμψω αὐτόν πρὸς ὑμᾶς» (Ἰω. ιστ', 7). Ἡ Ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ ἔπρεπε νά γίνη, ὥστε οἱ Μαθητές κατά τήν Πεντηκοστή νά τόν γνωρίσουν κατά πνεῦμα, δηλαδή ἐν Πνεύματι, καί νά γίνουν μέλη τοῦ Ἀναστημένου Σώματός Του.

«Πηγαίνει πρὸς τόν Θεό καί εἶχε ἐξηγήσει προηγουμένως· πρέπει νά φύγω, πρέπει νά φύγω (πρβλ. Ἰω. ιδ' 28, ις' 5, 7, 10, 16, 17 κ.ά.), γιά νά τελειώση καί νά ἔχετε τήν χαρά (πρβλ. Ἰω. ιε' 11, ις' 20, 22, ιζ', 13). Γιατί ἔπρεπε νά φύγη; Ἐπρεπε νά γίνη ἡ Ἀνάληψη, γιά νά ξαναέρθῃ τήν Πεντηκοστή, γιά νά γίνη τό Σῶμα, γιά νά ἔχη ὁ κάθε Ἀπόστολος τόν Χριστό πλέον ζωντανό μέσα του, τόν ἀναστάντα».

Ὁ πιστός μέ τά Μυστήρια καί τήν ἀσκητική ζωὴ βιώνει πνευματικά τό μυστήριο τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅπως διδάσκουν οἱ ἅγιοι Πατέρες. Ἐτσι, βιώνει τήν σάρκωση τοῦ Χριστοῦ μέ τήν πίστη, τήν κυοφορία μέ τούς πόνους τῆς ἀσκήσεως, τήν γέννηση καί τήν βάπτισή Του μέ τό Βάπτισμα καί τό Χρίσμα, τήν διδασκαλία καί τήν θεία Κοινωνία μέ τήν θεία Εὐχαριστία, τήν συσταύρωση μέ τόν Χριστό μέ τήν κάθαρση τῆς καρδιάς, τήν Μεταμόρφωση, τήν Ἀνάσταση καί τήν Ἀνάληψη μέ τούς διαφόρους βαθμούς τῆς θεωρίας. Ἡ βίωση τῶν σταθμῶν τῆς θείας Οἰκονομίας

ας γίνεται στὸν «ἔσω ἄνθρωπον» (Ἐφ. γ', 16) καὶ συνδέεται μὲ τὴν πνευματικὴ ἀναγέννηση τοῦ Χριστιανοῦ καὶ γίνεται κατὰ βαθμούς καὶ συνδυαστικά.

Στὴν ἐπόμενη ἐνότητα θὰ δοῦμε τὰ σχετικὰ μὲ τὴν Πεντηκοστή καὶ τὴν ἵδρυση τῆς Ἐκκλησίας ὡς Σώματος τοῦ Χριστοῦ πού συνδέονται στενά μὲ τὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Χριστοῦ, γιατί δέν εἶναι ἄλλο τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ καὶ ἄλλο τὸ ἔργο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁ Χριστός ἀποστέλλει τὸ Ἅγιον Πνεῦμα τὸ ὁποῖο ἐκπορεύεται, ἀπὸ τὸν Πατέρα, καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα «μορφώνει» τὸν Χριστόστις καρδιές τῶν Χριστιανῶν, καὶ διὰ τοῦ Χριστοῦ γνωρίζουμε τὸν Πατέρα.